

Bornholms Lærerforening

Mundtlig beretning 2017

Velkommen

Velkommen til årets generalforsamling, der som noget nyt foregår her på Søndermark. Det er jo lidt mere beskedne forhold, end vi er vant til, men jeg er glad for, at så mange alligevel er mødt op.

Forleden dag sad jeg i venteværelset på Bornholms hospital, og der var en vis ventetid, der affødte småsnak blandt de ventende. En nævnte, at de heller ikke var særlig venlige den dag. Dertil kom der følgende kommentar fra en ældre ventende dame: ”Hvis man ikke kan være venlig og smilende, når man arbejder med mennesker, har man valgt det forkerte arbejde!” Jeg tænkte umiddelbart, at hun selvfølgelig havde ret, men det nagede alligevel i bagehovedet på mig i løbet af dagen, og jeg kom til at tænke det ind i vores kontekst som lærere.

Selvfølgelig skal vi være venlige og imødekommende i forhold til både elever, forældre og kollegaer. Men hvis vi ind imellem har lidt svært ved det, er det så ensbetydende med, at vi har valgt det forkerte arbejde? Jeg tror nu ikke, man kan sige det så enkelt, for et arbejde, vi i mange år har været rigtig glade for, kan blive ændret så meget, at vi ikke længere kan genkende det – og det kan sagtens betyde, at vi mister arbejdsglæden. Nogle vælger desværre at forlade folkeskolen – enten til fordel for private skoler eller for noget helt andet. På landsplan er der ifølge Arbejdernes Erhvervsråd 17.000 uddannede lærere, der arbejder uden for folkeskolen.

OK18

Forberedelsen af OK18 er i fuld gang, og alle kredsformændene var mandag og tirsdag samlet i Nyborg for at drøfte krav. Hovedtemaerne var ikke overraskende: Løn og Pension, TR/AMR/MED, arbejdsmiljø, kompetenceudvikling og selvfølgelig arbejdstid. Emnerne vil efter vores input blive behandlet i hovedstyrelsen, og I vil få mulighed for at kommentere på forslagene, da der er lagt op til medlemsdebat i form af faglige klubber. Jer, der er fremmødt, har desuden allerede i dag mulighed for at sætte gang i snakken i den efterfølgende temadebat her på generalforsamlingen.

Vi havde på OK-konferencen også besøg af Kristian Heuniche, der er KL's chefforhandler til OK18. Hovedbudskaberne fra hans side er, at det går rigtig godt i folkeskolen på mange parametre, og KL har derfor absolut ingen intentioner om at lave om på Lov 409's måde at regulere arbejdstiden på. Vi har fortsat et ønske om en centralt aftalt overenskomst – også på arbejdstiden, men det bliver nok lidt op ad bakke, hvis man skal tro Kristian Heuniche.

Mange kommuner venter heller ikke på de centrale forhandlinger og har derfor valgt at lave sin egen lokalaftale. I januar havde vi TR/AMR-internat med deltagelse af politikere. Vi gav her meget klart udtryk for, at vi meget gerne vil i gang med at kigge på en aftale, og det var de absolut ikke afvisende over for. Det er som udgangspunkt kommunalbestyrelsen, der skal sige ja til, at man kan benytte sig af en lokalaftale. Jeg har derfor en forventning om, at forslaget vil blive stillet. Så kære politikere: Skal BRK blive den sidste kommune uden en aftale, eller skulle vi nu ikke se at komme i gang?

Folkeskolereformen

Det er øjensynlig ikke alle, der er interesserede i, at dele af reformen rulles tilbage. Man kunne i hvert fald på Facebook se KL, BUPL, skolelederne og DSE fortælle om, hvor fantastisk reformen er, og at man derfor skal lade den være i fred – senere er to andre foreninger kommet med i koret i forbindelse med KL-topmødet. Der er altså mange kræfter, der ihærdigt prøver på at holde fast i folkeskolereformen på trods af, at vi i øjeblikket har en minister, der har mod på at prøve nogle ting af for at afbøde nogle af de elementer, der tydeligvis fungerer dårligt.

Her på øen er man i gang med et lille forsøg med at afkorte skoledagen for nogle elevgrupper på Hans Rømer Skolen. Erfaringerne herfra er overvejende positive, og jeg håber inderligt, at flere skolebestyrelser vil ansøge om – og få godkendt – lignende ordninger.

Målstyret undervisning bunder ikke i forskning eller velafprøvede metoder. Det kom frem, at begrebet er blevet opfundet i undervisningsministeriet. Man kan selvfølgelig tage hatten af for, at der for en gangs skyld er nogen, der tager ansvaret for dette udskaeldte projekt. Problemet er bare, at der ikke er flere ansatte tilbage i undervisningsministeriet med lærerbaggrund, hvilket alt andet lige kun kan betyde, at de projekter, der kommer derfra, har en teoretisk tilgang og mange gange ikke rigtig fungerer ude i virkeligheden. DLF har forsøgt at sætte det på dagsordenen, og i den forbindelse er det også kommet frem, at det er frivilligt, om man vælger at bruge målstyret undervisning. Der er stadig rigtig mange embedsfolk og ledere i kommunerne, der fuldstændig bevidstløst styrer efter den ministerielle dagsorden, i stedet for at have en kritisk stillingtagen og i den forbindelse også kigger på, hvad der virker – og absolut ikke virker - i praksis. Ifølge førnævnte Kristian Heunicke synes KL faktisk også, at målinger og målstyring er gået lidt for vidt, så skulle vi ikke lige vende den dagsorden her på øen.

Skolestruktur

Det er ikke nemt, når der laves om, hvilket erfaringen har vist os mange gange. Det er altid en balancegang i forhold til tid, når man laver store forandringer. På den ene side vil man gerne have, at man tænker det godt igennem, laver en ordentlig plan og indfører forandringerne i et tempo, så alle kan følge med. På den anden side vil man gerne have forandringerne overstået så hurtigt som muligt, så man kan komme i gang med den nye hverdag.

Den struktur, der blev vedtaget for efterhånden længe siden, er ved at finde sin hverdag de steder, hvor forandringen kom hurtigt – her tænker jeg selvfølgelig på Paradisbakkeskolen, hvor man dog måtte undvære de elever, der søgte over i en ny privatskole, Hans Rømer Skolen, der skulle have samlet hele tre matrikler, samt de to nye selvstændige skoler i nord.

I Rønne er virkeligheden en anden, da man stadig er midt i processen. Den plan, der blev lagt fra starten, viste sig meget hurtigt at være for ambitiøs, og planen er derfor blevet ændret en del gange. De nye klasser er blevet dannet, og medarbejderne er fordelt på de nye skoler, men selve de fysiske forhold er langt fra på plads. Vi er som bekendt ikke helt færdige med at flytte rundt, og det tærer på kræfterne. Den store usikkerhed har desværre også en kæmpe stor indvirkning på tilvalget af folkeskolen i Rønne. Der er forældre, der har valgt folkeskolen fra til fordel for en privat- eller friskole, og vi kan aflæse dette i årets indskrivningstal.

Jeg håber på, at ombygningen af de to selvstændige skoler i den nærmeste fremtid kommer på plads, samt at elever og medarbejdere får de moderne skoler, de er blevet lovet. Og jeg håber i den grad, at man undervejs i processen både informerer grundigt om, hvad der sker,

og i den grad lytter til de input, der undervejs kommer fra både medarbejdere, elever og forældre. Der er dog en ting i forbindelse med skolestrukturen, som jeg er overordentlig tilfreds med: Vi har lige om lidt udelukkende selvstændige skoler på hele Bornholm.

Skolernes fremtidige budget

Som nævnt i den skriftlige beretning har vi igennem to kommunale budgetforlig oplevet, at der er blevet prioriteret flere midler til de bornholmske folkeskoler med henblik på at få lærernes gennemsnitlige undervisningstimetal sat ned. De tal, vi har til rådighed, viser med tydelighed, at skolerne er lykkedes med dette. Tallet er faktisk allerede nu på det niveau, som man skal ramme for næste skoleår. I løbet af skoleåret dukker der ofte ekstra undervisning op, så tallet kan godt stige.

Spørgsmålet er så nu, om vi kan mærke, at undervisningsmængden er blevet mindre? For nogle af jer kan man tydeligt se det på opgaveoversigten, så det giver jo sig selv – eller gør det? Det vælter ind med forskellige projekter – både landsdækkende og lokale. Mange af disse projekter er blevet finansieret andre steder fra, og mange af dem giver endda også mening. Problemet er bare, at den udefrakommende finansiering kun dækker kursusafgifter og eksterne oplægsholdere. Den ekstra tid, man bruger på skolerne, er der ingen, der vil give penge til. Det betyder en af to ting: Enten får man ikke det fulde udbytte af projekterne, eller lærerne tvinges til at omprioritere tiden, som skulle være brugt til andre og vigtige opgaver. I nogle tilfælde er det både og.

Her tænker jeg også på et storstilet projekt, der er på tegnebrættet lige i øjeblikket – nemlig madskoler. Derfor vil jeg gerne opfordre til, at man lige tager en slapper med at kaste sig ud i nye projekter og måske endda luge ud i de projekter, der er i gang.

Inklusion

Politikken for inkluderende læringsmiljøer har lige været i høring, og nu skal man i gang med at behandle politikken og de indkomne svar i Børne- og Skoleudvalget. Selv om BLF ikke er høringsberettiget, har vi selvfølgelig afleveret høringssvar, hvor vi blandt andet havde følgende kommentar:

Det er meget vigtigt for den bornholmske folkeskole, at man bruger de kræfter og resurser på inklusionen, som området har behov for. Hvis man forhaster og forsøger at spare på processerne, kan det skabe en forøgelse af mistro – både for de børn, der er i problemer, men også for deres klassekammerater. I sidste ende ser vi desværre forældre, der vælger at tage deres børn ud af folkeskolen, når denne mistro i en klasse opstår, hvilket igen er med til at mindske den mangfoldighed, der er en af folkeskolens største styrker.

Vi nævnte desuden i høringssvaret, at Heldagsskolen og specialklasser faktisk også er inkluderende tilbud, da de målrettet arbejder på at få eleverne gjort klar til deres videre liv og i nogle tilfælde at komme tilbage til normalklasserne. Det bliver som nævnt bare vanskeliggjort, hvis de ikke får eleverne på et tidligere tidspunkt.

I forhold til inklusionen af asyl- og modtagebørn løfter både Paradisbakkeskolen og Svartingedal skole opgaven rigtig flot. De erfaringer med supervision, man har benyttet sig af i forhold til elever med meget udad reagerende adfærd, kunne man eventuel overveje at benytte sig af på andre skoler.

Arbejds miljø

Der er ingen tvivl om, at både inklusion sammen med de andre nævnte emner har en meget stor og negativ betydning for jeres arbejdsmiljø. Dette er også grunden til, at der fortsat er mange af jer, der løber ind i langtidssygemeldinger og i det hele taget er meget belastede på jeres arbejdspladser.

Når vi med jævne mellemrum fremfører denne problematik for BRK, kan de jo godt se, at vi har et problem. Til et af disse møder fik jeg så at vide, at det derfor også er vigtigt, at vi får talt skolen op, så vi kan tiltrække nogle nye og robuste kollegaer. Der fik jeg simpelthen for meget, for det kan virkelig ikke passe, at man skal være særligt robust for at kunne holde til at være ansat i den bornholmske folkeskole. Jeg mener i stedet, at man skal begynde at fokusere på robuste arbejdspladser – altså en arbejdsplads, der kan finde ud af dels at undgå, at medarbejdere kommer ud i stressproblematikker, dels at man magter at tage sig af dem, hvis det alligevel skulle ske.

Beskæftigelsen

Det kan godt være, at vi på sigt får problemer med at rekruttere – også her på øen. Så også af den grund bør vi bruge en masse kræfter på, at arbejdsmiljøet er i top, så skolerne igen kan blive attraktive arbejdspladser.

Jeg var forleden på Snorrebakken for at tale med de lærerstuderende, der dimitterer til sommer - hvilket ikke er mange. I den forbindelse var også FSL's formand for kreds 7, der dækker hovedstaden og Bornholm med. Hun fortalte blandt andet, at lønnen på fri- og privatskoleområdet er en del lavere end på folkeskolerne. Det vidste vi godt i forvejen, men det interessante er, at de ikke har problemer med rekruttering. Grunden til dette skal nemlig findes i, at lærerne efterspørger ordentlige arbejdsvilkår og i høj grad den fleksibilitet, som de ikke har på folkeskolerne. Det er tilsyneladende så vigtigt, at man gerne vil gå ned i løn. Ledighed er heldigvis ikke det samme problem, som det var for bare to år siden. Alligevel var vi udsat for afskedigelser på Svartingedal, da antallet af asylelever faldt drastisk. Vi har endnu ikke tal på, hvordan det kommer til at se ud med beskæftigelsen i forbindelse med planlægningen af næste skoleår, men vi har i hvert fald ikke hørt om afskedigelser. Det er et godt tegn, da skolerne plejer at have varslet eventuelle afskedigelser på nuværende tidspunkt.

BLF og den øvrige organisationsverden

Vi har fortsat et rigtig godt samarbejde med de andre kommunale faglige organisationer (KFO), hvor vi som regel holder møder forud for Hoved-MED. Vi har stadig fokus på vilkårsbilagene, der beskriver hvilke forhold, der skal være til stede for tillidsfolk. Vi har blandt andet i forhold til disse bedt om et møde med vores nye kommunaldirektør, og vi har desuden en forhåbning om, at vi kan genoptage den tidligere tradition med, at vi nogle gange i løbet af året mødes med både kommunaldirektør og borgmester.

Vi er ved at få mere gang i samarbejdet i FTF. Dette har resulteret i, at vi er i gang med at planlægge to fyraftensmøder, det første i efteråret 2017. Desuden har vi i FTF valgt igen at deltage i det fælles 1. maj arrangement i Rønne sammen med LO, Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten.

Folkemødet

Som noget nyt sidste år havde Danmarks Lærerforening deres eget hus til Folkemødet, og gårdspladsen var spækket med spændende debatter samt den store indvielse. Huset bliver igen i år base for DLF's aktiviteter, der kommer til at handle meget om skolepolitik på de

store linjer. BLF vil som sædvanlig sammen med de københavnske lærere stå for nogle aktiviteter, der henvender sig mere til den almindelige folkemødegænger.

Så tag et smut forbi Havnegade 21 i Allinge i løbet af Folkemødet eller forbi teltet på Kæmpestranden, hvor vi fortsat har nogle få arrangementer. Huset i Allinge skal resten af året bruges til udlejning til medlemmerne, og det kan allerede nu bookes på hjemmesiden.

Bornholms Lærerforening

Som I sikkert ved, er vi blevet én mindre på kontoret, og der har da været en del udfordringer forbundet med at få løst de opgaver, Lissi plejede at tage sig af. Men opgaverne bliver selvfølgelig løst, og jeg håber da også på, at I som medlemmer ikke oplever en ringere medlemsservice af den grund.

I den skriftlige beretning har vi brugt nogle ord på at fortælle, hvorfor det er en rigtig god ide at være en del af en fagforening. De rettigheder, vi som medarbejdere har i dag, er ikke kommet af sig selv, og de kan sagtens fjernes igen, hvis man ikke har en stærk faglig opbakning. På statens område så man for eksempel for nyligt, at man bare uden videre fjernede frihed på juleaften, nytårsaften og grundlovsdag. Der er fortsat noget at kæmpe for både med henblik på forbedringer, men også med henblik på fastholdelse af rettigheder.

Det er blevet så populært at beskrive verden ud fra regneark, så det blev vi enige om at prøve på i BLF. Vi begyndte at registrere, hver gang vi fik rettet fejl i lønsedlerne, samt når vi fik forhandlet løn hjem til enkelte medlemmer eller grupper. Siden november har vi som beskrevet hentet over 650.000 gode danske kroner til medlemmerne. Vi bruger desuden en del kræfter på at hjælpe enkeltmedlemmer, der af en eller anden grund er kommet i knibe, og jeg er ret sikker på, at disse medlemmer har været glade for den støtte, vi har kunnet give.

Det er med andre ord en rigtig god ide at være med i en rigtig fagforening – både for ens egen, men også for fællesskabets skyld.

Afslutning

Som nævnt i indledningen er der mange lærere, der vælger at søge udfordringer andre steder end i folkeskolen. De fleste af os vælger heldigvis at blive i jobbet, da vi fortsat finder glæde og mening i mødet med eleverne, hvor vi kan gøre en forskel i forhold til deres personlige og faglige udvikling. Også selv om vi ikke helt ser en sammenhæng mellem tid og arbejdsopgaver.

Alt det andet, der foregår uden om kerneydelsen – digitale platforme, læringsmålsstyring og så videre – må vi så prøve at leve med. Det ændrer sig alligevel med jævne mellemrum, når enten en politiker, embedsmand eller anden højstående person får en god ide. De behøver nemlig ikke at bekymre sig om noget så kedeligt som forskning, evidens og dyrt købte erfaringer.

Det kan blive ekstra tungt, når syv andre foreninger – herunder andre fagforeninger – indgår et samarbejde med henblik på at give folkeskolereformen ro. Det kan undre, at der indgås et sådant samarbejde, uden DLF er med, men det er selvfølgelig fordi, at VI gerne vil have lavet om på nogle af elementerne i reformen – og det er jo trods alt os, der har hovedansvaret for, at undervisningen i de danske folkeskoler fungerer.

Med disse ord vil jeg overlade beretningerne til generalforsamlingen og den videre debat.